

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2022

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	4
Omgevingsrecht	4
Wabo	4
8.40- en 8.42-AMvB's	7
Planschade	8
Natuurbescherming	9
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	9
Volksverzekeringen	10
Bestuursrecht overig	10
APV	10
Belastingdienst-Toeslagen	11
Huisvesting	12
Wet op de rechtsbijstand	13
Wet schadefonds geweldsmisdrijven	14
Vreemdelingenrecht	15
Asiel	15
Richtlijnen en verordeningen	17
Vreemdelingenbewaring	18

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2022, 661

MK ABRS, 03-08-2022, 202104261/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Blaricum, appellant.

Awb 6:7, 6:8 lid 1, 6:24

(HOGER) BEROEPSTERMIJN. COVID-19. I.c. moet de termijnoverschrijding in hoger beroep verschoonbaar worden geacht. De omstandigheid dat het poststuk aan het bezoekadres van de Raad van State wordt gericht, kan niet als ondeugdelijke adressering worden beschouwd.

Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 21 september 2011,

[ECLI:NL:RVS:2011:BT2151](#). De aanwezigheid van het coronavirus in de betreffende periode had onvoorziene en veelal ingrijpende gevolgen voor het adequaat functioneren van onder meer bedrijven, instellingen en bestuursorganen. Aannemelijk is dat dit ook in dit geval bij het college een rol heeft gespeeld bij het behandeltraject volgend op het retourneren van het initiële, tijdig ingediende hoger beroepschrift.

Besluit waarbij het college het verzoek van [wederpartij] om handhavend op te treden tegen de oprichting van een berging door [persoon] op het perceel [locatie 1] te Blaricum zonder omgevingsvergunning, afgewezen.

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

2. [wederpartij] voert in de schriftelijke uiteenzetting aan dat het college zijn hogerberoepschrift te laat heeft ingediend en dat deze termijnoverschrijding niet verschoonbaar is, waardoor het college niet-ontvankelijk is in zijn hoger beroep. [...]

2.1. De rechtbankuitspraak is op 23 april 2021 verzonden aan partijen. Ingevolge artikel 6:7 en artikel 6:8, eerste lid, van de Awb in samenhang met artikel 6:24 van de Awb, is de termijn van zes weken om hoger beroep in te stellen dus begonnen op 24 april 2021 en eindigde deze termijn op 4 juni 2021. Het hogerberoepschrift is gedateerd op 27 mei 2021 en als aangetekende brief verzonden. De Raad van State heeft het hogerberoepschrift uiteindelijk op 2 juli 2021 ontvangen. Er is derhalve sprake van een overschrijding van de termijn voor het instellen van hoger beroep.

Vaststaat dat het hogerberoepschrift niet binnen de termijn is aangekomen bij de Raad van State. Blijkens de stukken heeft PostNL getracht het hogerberoepschrift op zaterdag 29 mei en maandag 31 mei 2021 te bezorgen op het bezoekadres van de Raad van State (in plaats van op het postadres). De bezorging is op die data volgens PostNL echter niet gelukt als gevolg van een 'gesloten verklaring'. Aan de Raad van State is vervolgens een afhaalbrief gestuurd, waarin staat waar het poststuk kan worden opgehaald bij een PostNL-punt. Nadat PostNL had geconstateerd dat dat laatste niet was gebeurd, heeft PostNL het hogerberoepschrift vervolgens retour gezonden aan het college op 14 juni 2021. Op 1 juli 2021 heeft het college het hogerberoepschrift alsnog gezonden aan het postadres van de Raad van State, waar het hogerberoepschrift op 2 juli 2021 is binnengekomen.

2.2. Het te laat indienen van een hogerberoepschrift is verschoonbaar als redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest, gelet op artikel 6:11 in samenhang met artikel 6:24 van de Awb.

2.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 21 september 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BT2151](#), worden poststukken die worden aangeboden op het bezoekadres van de Raad van State onder omstandigheden ingenomen. De omstandigheid dat het poststuk aan het

bezoekadres van de Raad van State wordt gericht, kan derhalve niet als ondeugdelijke adressering worden beschouwd.

De Afdeling overweegt daarnaast dat de aanwezigheid van het coronavirus in de betreffende periode onvoorziene en veelal ingrijpende gevolgen had voor het adequaat functioneren van onder meer bedrijven, instellingen en bestuursorganen. Aannemelijk is dat dit ook in dit geval bij het college een rol heeft gespeeld bij het behandeltraject volgend op het retourneren van het initiële, tijdig ingediende hoger beroepsschrift.

Gezien deze feiten en omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat de termijnoverschrijding in dit geval verschoonbaar moet worden geacht. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:2260](#)

JnB 2022, 662

MK ABRS, 03-08-2022, 202003052/1/A2

minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. AFGELEID BELANG. Besluiten waarbij aanvragen van SHH en WSG om een saneringssubsidie (deels) zijn afgewezen, deels toegekend. Er kan van worden afgezien een betrokkene tegen te werpen dat sprake is van een afgeleid belang als de betrokkenheid van zijn recht- of belangpositie een zelfstandige aanspraak op rechtsbescherming rechtvaardigt. I.c. stelt Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (hierna: WSW) zich borg voor de nakoming van verplichtingen die deelnemers aangaan of zijn aangegaan jegens geldgevers. Geoordeeld wordt dat in het geval van WSW het afgeleid belang niet mag worden tegengeworpen en dat een zelfstandige aanspraak op bestuursrechtelijke rechtsbescherming gerechtvaardigd is. Daartoe is redengevend dat WSW door de bestreden besluiten evident zwaarder in haar belang wordt getroffen dan SHH en WSG.

[ECLI:NL:RVS:2022:2264](#)

JnB 2022, 663

ABRS, 03-08-2022, 202100160/1/A2

Belastingdienst/Toeslagen.

Awb 8:56

ZITTING. COVID-19. Gelet op de in hoger beroep door [appellante] gegeven toelichting op haar medische situatie, wordt het i.c. niet onaannemelijk geacht dat zij een telefonische mededeling aan de rechtbank heeft gedaan zoals door haar in hoger beroep is gesteld. Niet is gebleken dat de rechtbank naar aanleiding van deze mededeling de mogelijkheden van het verdagen van de zitting of het online dan wel telefonisch behandelen van de zaak op zitting heeft onderzocht, terwijl een telefonische of online zitting op grond van artikel 2 van de Tijdelijke wet COVID-19, de Tijdelijke algemene regeling zaaksbehandeling Rechtspraak en de Tijdelijke regeling Bestuursrecht tot de mogelijkheden behoorde. De rechtbank heeft in het licht van de corona-uitbraak en het risico dat ouderen en zieken destijds liepen niet in redelijkheid kunnen nalaten om deze mogelijkheden te onderzoeken. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 24 november 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2647](#).

[ECLI:NL:RVS:2022:2253](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Belastingdienst-Toeslagen” (JnB 2022, 675).

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2022, 664

MK ABRS, 03-08-2022, 202102258/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Utrecht, appellant.

Awb 5:31d

BESTUURSRECHTELIJKE DWANGSOM. HUISVESTING. WIJZIGING RECHT. I.c. staat vast dat ten tijde van het primaire besluit geen sprake was van een overtreding door de Stichting op grond van de Huisvestingsverordening 2015. Nadien is het recht ten nadele van de Stichting gewijzigd, zodat ten tijde van het besluit op bezwaar sprake was van een overtreding van de Huisvestingsverordening 2019. Geoordeeld wordt dat deze nadelige wijziging van het recht in de periode tussen het primaire besluit en het besluit op bezwaar niet tot gevolg heeft dat, in het kader van de heroverweging op bezwaar van het primaire besluit, alsnog tot handhaving kan worden overgegaan. Het legaliteitsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel staan hieraan in de weg.

[ECLI:NL:RVS:2022:2230](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Huisvesting” (JnB 2022, 677).

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2022, 665

MK ABRS, 03-08-2022, 202102566/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Amersfoort.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c, onder i, 2.7 lid 1, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.2aa

WABO. ONLOSMAKELIJKE SAMENHANG. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wabo biedt de mogelijkheid om voorafgaand aan en los van de overige onlosmakelijke activiteiten, een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit gebruik in strijd met het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in te dienen. De gemeente hoefde daarom i.c. niet tegelijkertijd een omgevingsvergunning aan te vragen vanwege de bepalingen van de Wnb, als die vergunning nodig zou zijn.

[...] 1. [...] De gemeente heeft [...] een omgevingsvergunning aangevraagd voor het gebruik van stroken grond aan weerszijden van de verdiepte delen van de weg tot 3 m breed. De gemeente wil de stroken grond in strijd met de daarop geldende bestemmingen gebruiken voor de ondergrondse verankering van de hoofdkeerconstructie van de weg. [...] Het college heeft op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) en artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van die wet de gevraagde omgevingsvergunning verleend.

[...] 5.1. Voor het realiseren van een project als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb of het verrichten van een handeling als bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10, eerste lid, van de Wnb is onder omstandigheden op grond van artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wabo nodig voor "het verrichten van een andere activiteit die behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving". Als in dit geval een omgevingsvergunning vereist zou zijn voor die activiteit, is sprake van een activiteit die onlosmakelijk samenhangt met het gebruik van de stroken grond in strijd met het bestemmingsplan. Op grond van artikel 2.7, eerste lid, van de Wabo moet dan in beginsel voor beide activiteiten tegelijkertijd een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Maar dat artikellid biedt de mogelijkheid om voorafgaand aan en los van de overige onlosmakelijke activiteiten, een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit gebruik in strijd met het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in te dienen. De gemeente hoefde daarom niet tegelijkertijd een omgevingsvergunning aan te vragen vanwege de bepalingen van de Wnb, als die vergunning nodig zou zijn. Gelet hierop heeft de rechtbank ten onrechte geconcludeerd dat er in dit geval een zogenoemde aanhaakplicht geldt als een vergunning vereist is vanwege de verbodsbepalingen van de Wnb. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:2229](#)

JnB 2022, 666

MK Rechtbank Oost-Brabant, 05-07-2022 (publ. 02-08-2022), SHE 22/352, SHE 22/353 en SHE 22/272

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad (verweerder).

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

bestemmingsplan "Buitengebied Sint-Oedenrode, herziening 4".

WABO. AANLEGVERGUNNING. EVENREDIGHEID. Het beroep tegen twee aanlegvergunningen wordt gegrond verklaard. In de huidige doelomschrijvingen van artikel 4 en 5 van de planregels zijn de landbouwkundige waarden en kwaliteiten van de gronden niet opgenomen. Dit betekent dat bij de toetsing aan artikel 4.6.3 en artikel 5.6.3 van de planregels de belangen van vergunninghouders bij de landbouwkundige waarden en kwaliteiten van de gronden niet (meer) mogen worden meegewogen. De bestreden besluiten zijn in zoverre niet deugdelijk gemotiveerd. Er is in dit geval geen ruimte om het evenredigheidsbeginsel toe te passen.

[ECLI:NL:RBOBR:2022:2718](#)

JnB 2022, 667

MK Rechtbank Gelderland, 22-07-2022 (publ. 03-08-2022), ARN 21/3846

college van burgemeester en wethouders van Berkelland.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e
Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit mer) bijlage kolom 2 onder 4 van C14
WABO-MILIEU. I.c. heeft verweerder ten onrechte geen MER laten opstellen. Niet gebleken is van redenen om een opfokzeug niet als zodanig mee te tellen bij de drempelwaarde voor zeugen in het Besluit mer.

Besluit waarbij verweerder een omgevingsvergunning heeft verleend voor het bouwen van twee stallen, het intern verbouwen van een stal, het plaatsen van een mestsilos, en het veranderen van de inrichting voor het uitbreiden van de fok- en vleesvarkenshouderij. [...]

4.1. Eisers stellen dat het college niet mocht volstaan met een MER-beoordeling. De tekst van het Besluit mer is duidelijk en daarin worden opfokzeugen onder het begrip zeugen geschaard. [...]

4.3. De drempelwaarde van 900 zeugen volgt uit kolom 2, onder 4, van C14 in de bijlage bij het Besluit mer⁶. Daar wordt als drempelwaarde genoemd “900 stuks zeugen (Rav cat. D 1.2, D 1.3 en D3 voor zover het opfokzeugen betreft)”. De rechtbank stelt allereerst vast dat opfokzeugen hier expliciet als zeugen worden aangemerkt en dat het Besluit mer ook geen aanknopingspunten biedt voor het oordeel dat opfokzeugen onder bepaalde voorwaarden toch niet als zeug behoeven te worden gezien. Dat opfokzeugen in een andere categorie zijn ingedeeld in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) dan volwassen zeugen, doet hier niet aan af. Het is weliswaar zo dat bij de benaming van de diercategorieën is aangesloten bij de benaming in bijlage 1 van de Rav⁷ en dat opfokzeugen daarbij zijn ingedeeld in de categorie van mestvarkens (categorie D3), maar de Rav is een andere regeling dan het Besluit mer en in het Besluit mer worden opfokzeugen in Rav categorie D3 expliciet als zeug aangemerkt.

4.3.1. Daar komt bij dat de drempelwaarden voor deze categorie uit richtlijn 97/11/EG afkomstig zijn. De richtlijn en het Besluit mer gaan uit van plaatsen. Het gaat hierbij om de nominale capaciteit van de inrichting, zoals dat ook wordt weergegeven op het aanvraagformulier voor de milieuvergunning. Bij de toepassing van de drempelwaarde op een inrichting worden geen omrekeningsfactoren gehanteerd in gevallen waar het om zogenaamde Groen Labelstallen gaat.⁸ De rechtbank vindt hierin steun voor het oordeel dat de wijze van houden van opfokzeugen in beginsel niet bepalend is voor de vraag of een MER-plicht bestaat, maar slechts een rol kan spelen bij het opstellen van die MER. Het betoog van het college dat de wijze van huisvesting bepalend is voor de vraag hoe een opfokzeug gekwalificeerd moet worden, kan om die reden dan ook niet gevolgd worden.

4.3.2. Ten slotte is in dit verband van belang dat, zoals de Afdeling ook eerder al heeft geoordeeld, opfokzeugen niet gelijk te stellen zijn aan mestvarkens, omdat ze fysiologisch anders zijn, zowel wat betreft gewicht, levenswijze, voeding als excreties.⁹ De Afdeling overweegt dat dit ook de reden is dat in het Besluit mer mestvarkens en opfokzeugen als aparte categorie dieren worden beschouwd. Daarbij acht de rechtbank het niet aannemelijk gemaakt dat de opfokzeugen in dit geval als ware het mestvarkens zullen worden gehouden. Niet in geschil is immers dat de aanvraag en vergunning zien op een nieuwe stal voor “opfokzeugen” en de maatschap ook als doel heeft de opfokzeugen tot zeug op te fokken. Daarbij heeft de maatschap op de zitting wel verklaard dat de opfokzeugen al na vier maanden zullen worden verplaatst naar een andere stal, maar zoals eisers terecht hebben opgemerkt bepalen de voorschriften bij de vergunning dat de opfokzeugen in stal G kunnen blijven tot eerste dekking. Niet in geschil is dat dit pas enkele maanden later gebeurt. Ook in zoverre bestaat dus geen reden om de 168 opfokzeugen in stal G niet als opfokzeugen te beschouwen in de zin van het Besluit mer.

4.3.3. Voor zover er al redenen kunnen zijn om een opfokzeug niet als zodanig mee te tellen bij de drempelwaarde voor zeugen in het Besluit mer, is van dergelijke redenen in dit geval dus niet

gebleken. De beroepsgrond slaagt. Omdat dit betekent dat alsnog een MER moet worden opgesteld, komt de rechtbank niet toe aan de andere beroepsgronden van eisers.

Conclusie en gevolgen

5. Het beroep is gegrond, omdat verweerder ten onrechte geen MER heeft laten opstellen. [...]

[ECLI:NL:RBGEL:2022:3818](#)

JnB 2022, 668

MK Rechtbank Gelderland, 25-07-2022 (publ. 03-08-2022), ARN 22/2098

college van gedeputeerde staten van Gelderland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.31 lid 1 onder b, lid 2 onder b

Activiteitenregeling milieubeheer 3.16a lid 7

WABO-MILIEU. Wijziging revisievergunning en vaststellen maatwerkvoorschrift voor kalvergierebewerkingsinstallatie. I.c. heeft het college met de verandering van de vergunning als doel om het risico op verspreiding van legionella naar de omgeving te voorkomen. Hoewel de rechtbank niet wil afdoen aan de mogelijke ernst van de eventuele gevolgen van de verspreiding van legionella, wordt geoordeeld dat het college in dit specifieke geval onvoldoende heeft onderzocht en onderbouwd dat de nu aan eiseres opgelegde voorschriften nodig of nuttig zijn om een dergelijk risico te voorkomen.

[ECLI:NL:RBGEL:2022:3888](#)

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- Rechtbank Limburg, 15-07-2022 (publ. 30-07-2022), ROE 21/1506 ([ECLI:NL:RBLIM:2022:5404](#));

- Rechtbank Limburg, 14-07-2022 (publ. 30-07-2022), ROE 20/2211 ([ECLI:NL:RBLIM:2022:5355](#));

- MK Rechtbank Rotterdam, 11-07-2022 (publ. 01-08-2022), ROT 19/5342

([ECLI:NL:RBROT:2022:6400](#));

- MK Rechtbank Gelderland, 22-07-2022 (publ. 03-08-2022), ARN 21/2612

([ECLI:NL:RBGEL:2022:3820](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2022, 669

MK Rechtbank Oost-Brabant, 13-07-2022 (publ. 02-08-2022), SHE 21/997

college van burgemeester en wethouders van Bergeijk, verweerder.

Activiteitenbesluit milieubeheer

Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: Arm) 2.14

ACTIVITEITENBESLUIT. Ingevolge artikel 2.14 van de Arm moet de drijver van de inrichting met een oplosmiddeleninstallatie met een VOS boekhouding aantonen dat wordt voldaan aan de in dit artikel genoemde grenswaarden en eisen. Het gebruik van de term 'aantonen' impliceert dat de VOS boekhouding moet kloppen. Als verweerder wordt verzocht om handhaving, kan verweerder niet volstaan met de beoordeling dat de VOS Boekhouding voldoende aannemelijk is. Dat betekent echter niet dat verweerder alle gegevens van de VOS boekhouding moet controleren. Verweerder kan bijvoorbeeld ook steekproefsgewijs controleren. Verweerder heeft in handhavingzaken wel de bewijslast.

[ECLI:NL:RBOBR:2022:2878](#)

Overige jurisprudentie Activiteitenbesluit:

- MK Rechtbank Rotterdam, 19-07-2022 (publ. 01-08-2022), ROT 20/6871
([ECLI:NL:RBROT:2022:6402](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2022, 670

ABRS, 03-08-2022, 202106102/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Son en Breugel.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) 49

PLANSCHADE. ONHERROEPELIJKHEID SCHADEOORZAAK. PEILDATUM SCHADE.

Gewijzigde rechtspraak sinds 15 januari 2003. Verwijzing naar ABRS 15-01-2003

[ECLI:NL:RVS:2003:AF2905](#) (artikel 49 WRO) en ABRS overzichtsuitspraak 28-09-2016,

[ECLI:NL:RVS:2016:2582](#) (artikel 6.1 Wro).

[...] 7.1 Tot 15 januari 2003 was het vaste rechtspraak van de Afdeling dat artikel 49 van de WRO uitsluitend een grondslag voor schadevergoeding ten gevolge van onder meer de bepalingen van een bestemmingsplan biedt, voor zover en nadat dit bestemmingsplan in rechte onaanastbaar is geworden. Onder meer in een uitspraak van 15 januari 2003 ([ECLI:NL:RVS:2003:AF2905](#)) heeft de Afdeling overwogen dat zij sinds enige tijd geconfronteerd wordt met beroepen tegen weigering van schadevergoeding op grond van artikel 49 van de WRO, waarbij het beweerdelijk schadeveroorzakende besluit rechtskracht heeft, maar (nog) niet in rechte onaanastbaar is. Omdat een dergelijk besluit in bedoelde periode schade kan hebben veroorzaakt die redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de belanghebbende behoort te blijven, is de Afdeling sinds 15 januari 2003 - anders dan voorheen - van oordeel dat die schade op de voet van artikel 49 van de WRO voor vergoeding in aanmerking kan komen, indien het schadeveroorzakende besluit nadien alsnog onherroepelijk wordt. In dat geval is niet de datum van onherroepelijk worden, maar de datum waarop het beweerdelijk schadeveroorzakende besluit rechtskracht krijgt beslissend voor het antwoord op de vraag of ten gevolge van het nieuwe planologische regime schade is geleden. Hoewel schade kan zijn veroorzaakt door een besluit dat nog niet onherroepelijk is, is, volgens de rechtspraak sinds 15 januari 2003, de datum van onherroepelijk worden van dat besluit voor de besluitvorming niet zonder betekenis. Tot dat moment bestaat immers de mogelijkheid van vernietiging van (de rechtsgevolgen van) genoemd besluit, in welk geval de gestelde schade niet op de voet van artikel 49 van de WRO voor vergoeding in aanmerking kan komen. Hieruit volgt dat op een verzoek om schadevergoeding in de zin van artikel 49 van de WRO eerst inhoudelijk kan worden beslist na de datum van onherroepelijk worden van het schadeveroorzakende besluit. Een dergelijk verzoek dient dus na laatstgenoemde datum te worden ingediend. Het bestuursorgaan kan een voordien ingediend verzoek aanhouden dan wel - als prematuur gedaan - afwijzen. Een dergelijke afwijzende beslissing staat niet in de weg aan toepassing van artikel 49 van de WRO nadat het beweerdelijk schadeveroorzakend besluit onherroepelijk is geworden. (Vergelijk ook de

overwegingen 4.2 en 8 van de overzichtsuitspraak van 28 september 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2582](#), over de toepassing van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening). [...]
[ECLI:NL:RVS:2022:2225](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2022, 671

Voorzieningenrechter ABRS, 02-08-2022, 202202916/2/R2

college van gedeputeerde staten van Noord-Holland.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. REFERENTIESITUATIE.

BELANGENAFWEGING. Natuurvergunning Circuit Park Zandvoort wordt niet geschorst. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is het college er terecht van uitgegaan dat de referentiesituatie een jaarrond gebruik van het circuitterrein voor diverse auto- en motorsportactiviteiten en andere (grootschalige) publieksactiviteiten omvat. De rechtbank is in de overwegingen 9.1-9.6 van de uitspraak van 26 april 2022 tot hetzelfde oordeel gekomen. In dit geval zijn de belangen, die zijn betrokken bij het gebruik van het circuitterrein zoals vergund, doorslaggevend ten opzichte van de belangen die zijn betrokken bij de bescherming van de natuurlijke kenmerken van het natuurgebied.

[ECLI:NL:RVS:2022:2200](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) (Natuurvergunning circuit Zandvoort wordt niet geschorst) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2022, 672

MK CRvB, 14-07-2022 (publ. 28-07-2022), 20/2040 ZW-T

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW) 19aa lid 1

ZIEKTEWET. Gezien de betwisting van de medische grondslag van het besluit en de beperkte informatie over de klachten kon in de bezwaarfase niet worden volstaan met een dossieronderzoek. Daarom wordt geoordeeld dat het medisch onderzoek in de bezwaarfase niet met de vereiste zorgvuldigheid is geschied en dat onvoldoende vaststaat of de medische feiten juist zijn vastgesteld. Een motivering voor het afzien van een spreekuurcontact is in het rapport van de arts bezwaar en beroep van 5 juni 2019 niet gegeven. De reactie van het Uvw van 8 maart 2022 is ontoereikend. Er is immers nog steeds geen spreekuurcontact in de bezwaarfase geweest, terwijl het Uvw niet motiveert waarom de klachten van appellante en de aanwezige medische gegevens aanleiding geven om van een spreekuurcontact af te zien. Dit spreekuurcontact zal dus alsnog moeten plaatsvinden. Het bestreden besluit is dan ook niet

zorgvuldig voorbereid en evenmin deugdelijk gemotiveerd. Om te kunnen komen tot een definitieve beslechting van het geschil ziet de Raad aanleiding om het Uvw opdracht te geven om het geconstateerde gebrek in het bestreden besluit te herstellen. Gelet op de voorgeschiedenis heeft het de voorkeur een spreekuurcontact met een geregistreerde verzekeringsarts bezwaar en beroep te laten plaatsvinden.

[ECLI:NL:CRVB:2022:1653](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2022, 673

MK CRvB, 15-07-2022 (publ. 01-08-2022), 21/1615 AOW

Raad van bestuur van de SvB.

Verordening (EEG) nr. 1408/71 (Vo 1408/71)

Verordening (EG) nr. 883/2004 (Vo 883/2004)

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3:4

AOW. WOONPLAATS. HERZIENING EN TERUGVORDERING AOW-PENSIOEN. TOEPASSING BELEID EN VASTE GEDRAGSLIJN SVB. De Raad komt tot het oordeel dat de onjuiste toekenning in meer dan verwaarloosbare mate aan de SvB kan worden verweten, maar dat het verwijt aan de SvB kleiner is dan het verwijt aan appellant. Mede gezien het feit dat de onjuiste toekenning heeft geleid tot een herziening met terugwerkende kracht over een lange periode en een terugvordering van een aanzienlijk bedrag, vindt de Raad een herziening met volledige terugwerkende kracht kennelijk onredelijk in de zin van de vaste gedragslijn van de SvB. De Raad constateert dat de SvB deze vaste gedragslijn niet consistent heeft toegepast. Aan het bestreden besluit kleefte daarom een gebrek. De Raad acht zich, gelet op de vrijheid die voor de SvB binnen de gedragslijn bestaat in de mate waarin de herziening wordt gematigd, niet in staat zelf in de zaak te voorzien. De SvB zal daarom opnieuw op het bezwaar moeten beslissen en daarbij de herziening moeten beperken. Als gevolg daarvan zal ook het bedrag van de terugvordering moeten worden aangepast. Ten overvloede merkt de Raad op dat een beperking van de herziening die ertoe leidt dat 75% van het onverschuldigd betaald bedrag moet worden terugbetaald, de toets van de Raad zou kunnen doorstaan. Aangevallen uitspraak vernietigd. De SvB moet binnen zes weken een nieuw besluit nemen met inachtneming van deze uitspraak.

[ECLI:NL:CRVB:2022:1669](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2022, 674

Rechtbank Overijssel, 01-08-2022 (publ. 03-08-2022), ZWO 21/1412

college van burgemeester en wethouders van Rijssen-Holten (verweerder).

Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Rijssen-Holten 2020 (APV)

APV. DRANK- EN HORECAVERGUNNING. BELANGENAFWEGING. BEVOEGDHEID. Artikel 2:29 in de APV is opgenomen in hoofdstuk 2 “Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu”. Bij gebruikmaking van zijn bevoegdheid om voor een horeca-inrichting andere sluitingstijden vast te stellen dan in artikel 2:29, eerste lid, van de APV zijn genoemd, moet de burgemeester in dat kader het algemeen belang van de openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu afwegen tegen de belangen van de exploitant van de betreffende horeca-inrichting. I.c. is het besluit niet gemotiveerd vanuit de belangen van de openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu, maar vanuit het geldende planologische regime. Dat is onjuist. Voorts wordt vastgesteld dat de beslissing op bezwaar onbevoegd is genomen door het college van burgemeester en wethouders. Het betreft immers een bevoegdheid van de burgemeester.

[ECLI:NL:RBOVE:2022:2245](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2022, 675

ABRS, 03-08-2022, 202100160/1/A2

Belastingdienst/Toeslagen

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) 28, 31

Uitvoeringsregeling Awir 7

Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (Uitvoeringsregeling IW) 13, 14, 15, 16

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. PERSOONLIJKE BETALINGSREGELING.

BETALINGSCAPACITEIT. De Belastingdienst/Toeslagen heeft redelijkerwijs ervoor kunnen kiezen alleen de in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling IW genoemde kosten mee te nemen bij de berekening van de betalingscapaciteit. Verwijzing naar ABRS 05-02-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:362](#). Bijzondere omstandigheden kunnen in een concreet geval nopen tot het meenemen van andere kosten, omdat de nadelige gevolgen van strikte toepassing van die bepaling onevenredig zijn. I.c. is dat niet aan de orde.

[...] 7.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 17 augustus 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:2253](#)), is in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling IW, gelezen in verbinding met artikel 7, vierde lid, van de Uitvoeringsregeling Awir, limitatief opgesomd welke uitgaven de Belastingdienst/Toeslagen meeneemt in de bepaling van de maandelijkse betalingscapaciteit bedoeld in artikel 13 van de Uitvoeringsregeling IW. Dit betekent dat de dienst bij de berekening van de betalingscapaciteit niet met alle feitelijke uitgaven van [appellante] rekening kan houden, maar alleen met de uitgaven die in die bepaling zijn opgesomd. Voor zover [appellante] betoogt dat de berekening van haar betalingscapaciteit onevenredig is in verhouding tot de met het besluit van 12 maart 2020 te dienen doelen, omdat haar feitelijke uitgaven hoger zijn dan de uitgaven waarmee bij de berekening van de betalingscapaciteit rekening kan worden gehouden, kan zij daarin niet worden gevolgd. De Belastingdienst/Toeslagen komt bij het stellen van regels met betrekking tot het verlenen van uitstel van betaling beoordelingsruimte toe. De

Belastingdienst/Toeslagen heeft die beoordelingsruimte ingevuld door voor het stelsel van de toeslagen alleen de in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling IW genoemde kosten mee te nemen bij de berekening van de betalingscapaciteit. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (vergelijk de uitspraak van 5 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:362](#)) heeft de Belastingdienst/Toeslagen redelijkerwijs de beoordelingsruimte op die manier ingevuld, gelet op het doel van de toeslagen. Niettemin kunnen bijzondere omstandigheden de Belastingdienst/Toeslagen, in het licht van de ingevolge artikel 3:4, tweede lid, van de Awb vereiste evenredigheid, in een concreet geval nopen tot het meenemen van andere dan in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling IW genoemde kosten bij de berekening van de betalingscapaciteit, omdat de nadelige gevolgen van strikte toepassing van die bepaling onevenredig zijn in verhouding tot het met het besluit te dienen doel. In de persoonlijke omstandigheden van [appellante] heeft de Belastingdienst/Toeslagen evenwel geen aanleiding hoeven zien om de Uitvoeringsregeling IW in haar geval buiten toepassing te laten omdat deze onevenredig zou uitwerken. De Afdeling betreft daarbij dat de Belastingdienst/Toeslagen in bezwaar de opeisbare betalingscapaciteit van [appellante] heeft berekend op een bedrag van € 506,00.

7.2. Tussen partijen is niet in geschil dat de betalingscapaciteit van [appellante] in overeenstemming met de artikelen 13 tot en met 16 van de Uitvoeringsregeling IW is berekend. De dienst heeft dan ook terecht een persoonlijke betalingsregeling vastgesteld waarbij [appellante] gedurende 24 maanden maandelijks een bedrag van € 295,00 moet terugbetalen. Het voorgaande laat overigens onverlet dat indien de bij de vaststelling van de betalingscapaciteit van [appellante] gehanteerde bedragen wijzigen zij een nieuw verzoek om toekenning van een persoonlijke betalingsregeling kan indienen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:2253](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht” (JnB 2022, 663).

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2022, 676

MK ABRS, 03-08-2022, 202100449/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Bloemendaal.

Huisvestingswet 2014 12 lid 1, lid 2, lid 3

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) 1.1.1 lid 1

Huisvestingsverordening Zuid-Kennemerland/IJmond: Bloemendaal 2017 (Huisvestingsverordening) 9 lid 2, lid 3

HUISVESTING. MANTELZORGONTVANGER. URGENTIE. NADERE EISEN. Afwijzing aanvraag urgentieverklaring. De raad mag in de Huisvestingsverordening nadere eisen stellen aan het verlenen van een urgentieverklaring aan woningzoekende mantelzorgontvangers. Het stellen van nadere eisen is niet in strijd met de Huisvestingswet. De i.c. gestelde eisen zijn niet in strijd met hogere wetgeving. De eis dat er voor meer dan acht uur per week mantelzorg verleend wordt, wat gemiddeld neerkomt op een eis van ruim uur mantelzorg per dag, is niet

onredelijk. Dat betekent dat artikel 9, derde lid, aanhef en onder b, onder 1, van de Huisvestingsverordening niet in strijd is met artikel 12, derde lid, van de Huisvestingswet.

[ECLI:NL:RVS:2022:2259](#)

JnB 2022, 677

MK ABRS, 03-08-2022, 202102258/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Utrecht, appellant.

Huisvestingsverordening 2019

Huisvestingsverordening 2015

HUIVESTING. HANDHAVING. DWANGSOM. OMZETTINGSVERGUNNING. WIJZIGING RECHT.

I.c. staat vast dat ten tijde van het primaire besluit geen sprake was van een overtreding door de Stichting op grond van de Huisvestingsverordening 2015. Nadien is het recht ten nadele van de Stichting gewijzigd, zodat ten tijde van het besluit op bezwaar sprake was van een overtreding van de Huisvestingsverordening 2019. Geoordeeld wordt dat deze nadelige wijziging van het recht in de periode tussen het primaire besluit en het besluit op bezwaar niet tot gevolg heeft dat, in het kader van de heroverweging op bezwaar van het primaire besluit, alsnog tot handhaving kan worden overgegaan. Het legaliteitsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel staan hieraan in de weg.

[ECLI:NL:RVS:2022:2230](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Handhaving" (JnB 2022, 664).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de rechtsbijstand

JnB 2022, 678

MK ABRS, 03-08-2022, 202103557/1/A2

bestuur van de raad voor rechtsbijstand (hierna: de raad).

Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) 14

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 6

Wet op de rechtsbijstand 12

Besluit rechtsbijstand- en toevoegcriteria (Brt) 4, 5

WET OP DE RECHTSBIJSTAND. ZWAARWEGENDE BELANGEN. Artikel 4, zevende lid, van het Brt moet worden uitgelegd aan de hand van het bepaalde in artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM. I.c. vereisen artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM en artikel 14, derde lid, aanhef en onder d, van het IVBPR niet dat een toevoeging wordt verleend.

[...] [Afwijzing] aanvraag om toevoeging voor het verlenen van rechtsbijstand aan [appellant] [...].

[...] Zwaarwegende belangen

10.11. De raad heeft verder geen aanleiding gezien om bij uitzondering toevoeging te verlenen op grond van artikel 4, zevende lid, van het Brt, waarin hem deze mogelijkheid wordt geboden indien zwaarwegende belangen van de rechtszoekende dit rechtvaardigen, of indien zwaarwegende persoonlijke omstandigheden dit rechtvaardigen in het belang van een effectieve toegang tot het recht. Deze bepaling moet worden uitgelegd aan de hand van het bepaalde in artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM. In het kader van deze beoordeling heeft de raad gelet op wat is

overwogen onder 10.9, op grond van artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM onder andere rekening te houden met de straf die een rechtzoekende in hoger beroep riskeert. [appellant] heeft aangevoerd dat hij een hogere straf riskeert, te weten een boete van € 900,00, omdat dit de straf is die volgens de Richtlijn wordt gevorderd wegens het feit dat hem ten laste is gelegd en ook aan hem is opgelegd bij de strafbeschikking. De raad heeft daarom, gelet op artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM, en gelet op de omstandigheid dat [appellant] gemotiveerd heeft aangevoerd dat hij een hogere straf riskeert, bij het vaststellen van de zwaarte van de straf niet kunnen vasthouden aan de door de kantonrechter opgelegde boete van € 450,00, met als enige onderbouwing dat de strafoplegging een onzekere toekomstige gebeurtenis betreft. Het besluit van 5 november 2019 berust daarmee niet op een deugdelijk motivering als bedoeld in artikel 7:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

[...] 10.13. Dit gebrek in de motivering van het besluit van 5 november 2019 betekent echter niet dat de raad aan [appellant] een toevoeging had moeten verlenen. De Richtlijn gaat uit van een door het Openbaar Ministerie te vorderen boete van € 900,00 voor wat [appellant] wordt verweten. Niet aannemelijk is geworden dat [appellant] het risico liep te worden veroordeeld tot een vrijheidsstraf, een taakstraf of een hogere boete dan een boete van € 900,00. De straf die [appellant] daarmee riskeerde blijft beperkt tot een betrekkelijk lichte straf. Uit artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM vloeit niet de plicht voort om bij een dergelijke beperkte straf te voorzien in rechtsbijstand. [...]

10.14. Artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM vereist in dit geval daarom niet dat een toevoeging wordt verleend. De Afdeling komt op grond van artikel 14, derde lid, aanhef en onder d, van het IVBPR tot hetzelfde oordeel. Gelet hierop heeft de raad evenmin aanleiding hoeven zien om [appellant] op grond van artikel 4, zevende lid, van het Brt, een toevoeging te verlenen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:2242](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet schadefonds geweldsmisdrijven

JnB2022, 679

ABRS, 03-08-2022, 202200809/1/A2

Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven (CSG)

Wet schadefonds geweldsmisdrijven (Wsg) 3

WET SCHADEFONDS GEWELDSMISDRIJVEN. OPZETTELIJK GEPLEEGD

GEWELDSMISDRIJF. PSYCHISCHE MISHANDELING. I.c. kunnen de gedragingen van de moeder van [appellant] niet worden aangemerkt als een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf in de zin van artikel 3 van de Wsg.

[...] [Afwijzing] aanvraag van [appellant] om een uitkering uit het schadefonds geweldsmisdrijven [...].

[...] 6.1. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de CSG terecht het standpunt heeft ingenomen dat hetgeen [appellant] is overkomen niet kan worden aangemerkt als een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf. Psychische mishandeling kan onder omstandigheden worden aangemerkt als mishandeling in de zin van artikel 300 van het Wetboek van Strafrecht. Of er sprake is van mishandeling in die zin hangt er onder meer van af of de gedragingen zijn gepleegd met het opzet lichaamsspijn of -letsel of benadeling van de gezondheid te veroorzaken. [appellant] heeft bij zijn aanvraag een indringend relaas overgelegd van de gedragingen van zijn moeder die hij in zijn jeugd

en adolescentie heeft ondervonden. De CSG heeft hier terecht uit afgeleid dat zijn moeder leed aan psychische problematiek en dat uit de aard van haar gedragingen onvoldoende blijkt dat deze erop gericht waren hem te beschadigen. Daarmee ontbreekt het vereiste opzet om de gedragingen als mishandeling in de zin van het Wetboek van Strafrecht aan te merken. Dat die uiteindelijk ingrijpende gevolgen hebben gehad voor [appellant] heeft verweerder daarbij terecht niet doorslaggevend geacht. De gedragingen van [appellant]'s moeder kunnen daarom niet worden aangemerkt als een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf in de zin van artikel 3 van de Wsg. [appellant] heeft geen andere concrete grondslag aangedragen op grond waarvan moet worden aangenomen dat de gedragingen een strafbaar feit zijn uit het Wetboek van Strafrecht.

6.2. Gelet hierop heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de CSG zich redelijkerwijs op het standpunt mocht stellen dat wat [appellant] is overkomen niet kan worden aangemerkt als een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf als bedoeld in artikel 3 van de Wsg. Hoewel ook de Afdeling begrijpt dat de gedragingen grote impact hebben en hebben gehad op [appellant], hoefde het schadefonds hem daarom geen uitkering toe te kennen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:2228](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2022, 680

MK ABRS, 01-08-2022, 202101445/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 8

EU handvest 3, 7

Grondwet 11

ASIEL. De suggestie van de staatssecretaris aan de vreemdeling om zijn tatoeage te verwijderen of wijzigen vormt een inmenging in diens grondrecht op lichamelijke integriteit, zoals beschermd in artikel 11 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikelen 3 en 7 van het EU Handvest. Deze inmenging is alleen gerechtvaardigd als hiervoor een wettelijke basis bestaat. De intentie waarmee en het moment waarop de vreemdeling de tatoeage liet zetten, kort gezegd zijn eigen gedrag, is niet relevant bij het vaststellen van een inmenging.

5.1. In lijn met de uitspraken van de Afdeling van 31 mei 2018 heeft de rechtbank terecht overwogen dat het standpunt van de staatssecretaris, dat de vreemdeling zijn tatoeage kan laten verwijderen of wijzigen, moet worden gezien in het licht van het grondrecht op lichamelijke integriteit, zoals neergelegd in artikel 11 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikelen 3 en 7 van het EU Handvest. Uit al deze bepalingen volgt dat voor een inmenging in de lichamelijke integriteit een wettelijke basis is vereist. [...]

5.3. De Afdeling stelt voorop dat bij een beroep op een grondrecht drie vragen moeten worden beantwoord. De eerste vraag is of een gebeurtenis of handeling waarover iemand klaagt binnen de reikwijdte van het grondrecht valt. De tweede vraag is of gelet op alle omstandigheden van het geval sprake is van een inmenging in het grondrecht (of van een positieve verplichting van de staat

om het recht te beschermen). De derde vraag is of de inmenging gerechtvaardigd is. Alle onder 5.1. genoemde grondrechtenbepalingen eisen dan dat er voor de inmenging een wettelijke basis is. Het EVRM en het EU Handvest eisen daarnaast expliciet dat de inmenging een legitiem doel dient en proportioneel is. In alle gevallen geldt dat als de inmenging niet gerechtvaardigd is, sprake is van een inbreuk op het grondrecht. Gelet hierop is het onjuist om, zoals de rechtbank doet, te overwegen dat een (zekere) inbreuk toch geen wettelijke basis behoeft.

5.3.1. De mate waarin de lichamelijke integriteit wordt geraakt door een handeling - in dit geval het verwijderen of wijzigen van de tatoeage - kan daarnaast het antwoord op de vraag of daarvoor een wettelijke basis vereist is niet (alsnog) beïnvloeden. De ernst van een handeling kan alleen eerder of later een rol spelen. Eerder: de handeling waarmee naar gesteld de lichamelijke integriteit wordt geraakt kan van een zodanige aard of zo gering zijn, dat de handeling niet binnen de reikwijdte van het grondrecht valt of geen inmenging in het grondrecht veroorzaakt. Later: de geringe ernst van de inmenging in de lichamelijke integriteit maakt dat de inmenging snel proportioneel is. Aan deze laatste vraag wordt echter niet toegekomen als een wettelijke basis voor de inmenging ontbreekt. En zoals de Afdeling hierna zal toelichten, valt het verwijderen of wijzigen van de tatoeage zoals de rechtbank in navolging van de staatssecretaris van de vreemdeling verlangt binnen de reikwijdte van het grondrecht op lichamelijke integriteit, vormt het ook een inmenging daarin en behoeft het dus een wettelijke basis.

5.4. Of een handeling binnen de reikwijdte valt van het grondrecht op lichamelijke integriteit is een vraag van feitelijke aard. Het antwoord op die vraag hangt dus af van de te verrichten handeling. Het verwijderen of wijzigen van een tatoeage is een feitelijke handeling die evident de lichamelijke integriteit raakt en binnen de reikwijdte van het grondrecht valt. Hoewel de staatssecretaris in zijn antwoorden op de vragen van de Afdeling duidelijk maakt dat hij de vreemdeling niet zal dwingen de tatoeage te verwijderen of wijzigen is toch ook sprake van een inmenging in het grondrecht op lichamelijke integriteit. Hiertoe is het volgende van belang.

5.4.1. Als de vreemdeling zijn tatoeage niet laat verwijderen of wijzigen en de staatssecretaris de risico-inschatting maakt dat uitzetting mét tatoeage geen artikel 3 EVRM-risico vormt, zal de vreemdeling in beginsel worden uitgezet, met tatoeage. Als de staatssecretaris een artikel 3 EVRM-risico wel aanwezig acht, blijkt uit zijn antwoorden op vragen van de Afdeling dat hij niet voornemens is de vreemdeling dan een asielvergunning te verlenen. Dit betekent dat het niet voldoen door de vreemdeling aan de suggestie om de tatoeage te verwijderen of wijzigen dermate negatieve gevolgen voor hem heeft dat sprake is van indirecte dwang (drang) om de tatoeage te verwijderen of wijzigen. Daarom vormt ook de suggestie om de tatoeage te verwijderen of wijzigen een inmenging in het grondrecht op lichamelijke integriteit. Dus ook zonder dat er daadwerkelijk (gedwongen) handelingen aan het lichaam van de vreemdeling plaatsvinden.

5.4.2. De Afdeling wijst ter nadere onderbouwing op de overwegingen van het EHRM in de uitspraak van 8 april 2021 (GK), Vavříčka t. Tsjechië, [ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113](https://eur-lex.europa.eu/eli/ce/echr/2021/0408jud004762113). [...]

5.4.4. De situatie van de vreemdeling is niet geheel vergelijkbaar met die van klagers in deze uitspraak van het EHRM. Zoals eerder overwogen is in het geval van de vreemdeling geen sprake van een plicht om de tatoeage te verwijderen of wijzigen. Zoals ook eerder overwogen zijn er echter ook voor de vreemdeling negatieve gevolgen verbonden aan het niet opvolgen van de suggestie tot verwijderen of wijzigen van de tatoeage. Daarom gaat ook van deze suggestie een indirecte dwang (drang) uit zodat deze een inmenging in de lichamelijke integriteit van de vreemdeling vormt.

5.5. De rechtbank heeft nog, terecht, overwogen dat de vreemdeling onvoldoende kan verklaren over het waarom van zijn tatoeage, ook gelet op het tijdstip waarop hij deze heeft laten zetten,

namelijk na de afwijzing van zijn asielaanvraag. Dit is onbevredigend, maar het maakt niet dat geen sprake is van een inmenging in het grondrecht op lichamelijke integriteit of dat hiervoor geen wettelijke basis nodig is. Zoals eerder overwogen is de eis van een wettelijke basis onontkoombaar als eenmaal vaststaat dat sprake is van een inmenging in het grondrecht op lichamelijke integriteit. Ook bij het vaststellen van een inmenging is de intentie waarmee en het moment waarop de vreemdeling de tatoeage liet zetten, kort gezegd zijn eigen gedrag, niet relevant. [...]

5.6. Uit het voorgaande volgt dat de suggestie van de staatssecretaris aan de vreemdeling om zijn tatoeage te verwijderen of wijzigen een inmenging vormt in diens grondrecht op lichamelijke integriteit, zoals beschermd in artikel 11 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikelen 3 en 7 van het EU Handvest. Deze inmenging is alleen gerechtvaardigd als hiervoor een wettelijke basis bestaat. Het is niet in geschil dat deze wettelijke basis ontbreekt.

[ECLI:NL:RVS:2022:2201](#)

JnB 2022, 681

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 28-07-2022 (publ. 29-07-2022), NL22.3503

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

VWEU 24

ASIEL. Protocol 24. De rechtbank is van oordeel dat verweerder terecht geen aanleiding heeft gezien om inhoudelijk in te gaan op eisers gestelde homoseksuele geaardheid. Verweerder stelt namelijk terecht dat niet is gebleken dat in het geval van eiser tegenover Polen niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan en dat de uitzonderingssituaties uit het Protocol niet van toepassing zijn op Polen. In het geval van eiser is geen sprake van individuele risicofactoren die maken dat een reëel gevaar bestaat dat zijn recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak door een onafhankelijk gerecht zal worden geschonden. De rechtbank ziet onvoldoende reden om aan te nemen dat eisers homoseksuele geaardheid op zichzelf een individuele risicofactor is.

[ECLI:NL:RBDHA:2022:7718](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2022, 682

HvJEU (Grote kamer), 01-08-2022, C-19/21

I en S.

Verordening (EU) nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. Een niet-begeleide minderjarige heeft een recht van beroep wanneer een lidstaat waar een familielid verblijft, weigert zijn asielverzoek over te nemen. Een familielid van die minderjarige heeft dit recht niet.

Artikel 27, lid 1, van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublinverordening], gelezen in samenhang met de artikelen 7, 24 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat:

de lidstaat waaraan een op artikel 8, lid 2, van die verordening gebaseerd overnameverzoek is gericht, verplicht is om te voorzien in een recht van beroep bij een rechterlijke instantie tegen zijn weigeringsbesluit ten behoeve van een niet-begeleide minderjarige in de zin van artikel 2, onder j),

van deze verordening die om internationale bescherming verzoekt, maar niet ten behoeve van een familielid van die minderjarige in de zin van artikel 2, onder h), van die verordening.

[ECLI:EU:C:2022:605](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2022, 683

HvJEU (Grote kamer), 01-08-2022, C-720/20

RO.

Verordening (EU) nr. 604/2013 3 lid 2, 9, 20 lid 3

Richtlijn 2013/32/EU 33 lid 2 a

DUBLINVERORDENING. PROCEDURERICHTLIJN. Een verzoek om internationale bescherming van een minderjarige mag niet niet-ontvankelijk worden verklaard op grond van het feit dat zijn ouders reeds in een andere lidstaat internationale bescherming genieten.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 20, lid 3, van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublinverordening], moet aldus moet worden uitgelegd dat:

het niet op overeenkomstige wijze kan worden toegepast op de situatie waarin een minderjarige en zijn ouders verzoeken om internationale bescherming indienen in de lidstaat waar deze minderjarige is geboren, terwijl zijn ouders reeds in een andere lidstaat internationale bescherming genieten.

2) Artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32/EU [Procedurerichtlijn], moet aldus moet worden uitgelegd dat:

het niet op overeenkomstige wijze kan worden toegepast op het door een minderjarige in een lidstaat ingediend verzoek om internationale bescherming, wanneer niet deze minderjarige zelf maar zijn ouders in een andere lidstaat internationale bescherming genieten.

[ECLI:EU:C:2022:603](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

Zie voor informatie en jurisprudentie over dit onderwerp de Wiki-pagina [Prejudiciële vragen, relevant voor het vreemdelingenrecht, waarop nog geen antwoord is](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2022, 684

MK ABRS, 28-07-2022, 202104034/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Ordemaatregel van de Afdeling was een tijdelijke belemmering van de uitzetting hangende de nog lopende hogerberoepstermijn. Staatssecretaris kon de vreemdeling krachtens artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 met het oog op de uitzetting in bewaring stellen en die bewaring laten voortduren.

2. De rechtbank heeft overwogen dat de vreemdeling door de ordemaatregel van de voorzieningenrechter van de Afdeling niet kon worden uitgezet en dat daarom ook niet van hem kon worden verwacht dat hij zou voldoen aan een vertrekplicht. Omdat uit artikel 59, eerste lid, van de Vw 2000 volgt dat een vreemdeling in bewaring kan worden gesteld met het oog op uitzetting, kon de vreemdeling volgens de rechtbank dus niet krachtens dat artikel in bewaring worden gesteld.

2.1. De staatssecretaris betoogt in zijn enige grief terecht dat de rechtbank door zo te overwegen niet heeft onderkend dat de vreemdeling op 8 juni 2021 niet rechtmatig in Nederland verbleef. De ordemaatregel die de voorzieningenrechter van de Afdeling daarna heeft getroffen heeft niet tot rechtmatig verblijf geleid zoals bedoeld in artikel 8, aanhef en onder h van de Vw 2000, nu daarin niet is geoordeeld dat de vreemdeling niet mocht worden uitgezet in afwachting van de uitspraak van de rechtbank in zijn asielprocedure. Die ordemaatregel was daarom een tijdelijke belemmering van de uitzetting hangende de nog lopende hogerberoepstermijn. Ten tijde van het nemen van het besluit tot inbewaringstelling bestond geen aanleiding om aan te nemen dat niet op korte termijn op het ingestelde hoger beroep en een mogelijk verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening zou worden beslist. De staatssecretaris kon de vreemdeling daarom, anders dan de rechtbank heeft overwogen, krachtens artikel 59, eerste lid, van de Vw 2000 met het oog op de uitzetting in bewaring stellen en die bewaring laten voortduren. De grief slaagt.

[ECLI:NL:RVS:2022:2182](#)

JnB 2022, 685

MK ABRS, 03-08-2022, 202202552/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6 lid 3

VREEMDELINGENBEWARING. Omdat de staatssecretaris de maatregel die de rechtbank onrechtmatig had geacht niet binnen zes uur na het bevel tot opheffing heeft opgeheven, heeft hij de vreemdeling vanaf dat moment zonder wettelijke grondslag zijn vrijheid ontnomen. De rechtbank heeft daarom ook niet onderkend dat die onrechtmatige vrijheidsontneming door het niet-nakomen van een rechterlijk bevel de daaropvolgende maatregel onrechtmatig maakt.

[ECLI:NL:RVS:2022:2218](#)

[Naar inhoudsopgave](#)